



MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

Respect pentru oameni și cărți

CARMEN CAMELIA RĂDULESCU

IONUȚ POPA

Geografie

CLASA A IV-A

SEMESTRUL AL II-LEA



COMPETENȚE GENERALE

- Respect pentru oameni și cărți
1. Prezentarea realității observabile cu ajutorul terminologiei generale și specifice
 2. Utilizarea elementelor semnificative din matematică, științele naturii și disciplinele sociale în înțelegerea realității înconjurătoare
 3. Relaționarea realității înconjurătoare cu reprezentarea ei cartografică
 4. Dezvoltarea interesului pentru cunoașterea orizontului local, a țării și a lumii contemporane

CUPRINS

UNITATE/LECȚIE	Pagină	COMPETENȚE SPECIFICE VIZATE
UNITATEA 3 România. Elemente de geografie regională		
Marile unități geografice ale României		
1. Munții Carpați	6	1.1. Identificarea unor termeni geografici în texte/contexte/situatii de învățare diferite
2. Dealurile și podișurile	12	1.2. Precizarea, în cuvinte proprii, a sensului termenilor geografici de bază
3. Câmpurile și Delta Dunării	16	1.3. Utilizarea termenilor geografici simpli în contexte cunoscute
<i>Recapitulare</i>	20	2.1. Aplicarea unor elemente și operații matematice minime în înțelegerea unor situații reale observate
<i>Autoevaluare</i>	21	2.2. Aplicarea unor elemente și cunoștințe dobândite la alte discipline (științe ale naturii, istorie, științe sociale) în descrierea și explicarea realității înconjurătoare
Caracteristici geografice ale regiunii în care este situat orizontul local		
4. Elemente de prezentare a unei regiuni	24	2.3. Identificarea unor fenomene și procese cu caracter geografic din mediul înconjurător al orizontului local, al regiunii, țării și continentului
5. Caracterizarea regiunii (sau a regiunilor) din jurul orizontului local	26	3.1. Identificarea poziției elementelor reprezentate pe hartă
<i>Recapitulare</i>	28	3.2. Utilizarea semnelor și a altor reprezentări convenționale
<i>Autoevaluare</i>	29	3.3. Raportarea corectă a poziției unor elemente pe reprezentările cartografice
Organizarea administrativă a României		
6. Organizarea administrativă actuală	30	3.4. Utilizarea unor reprezentări grafice și cartografice simple
7. Orașul București – caracterizare geografică	32	4.1. Dezvoltarea curiozății de cunoaștere a elementelor geografice caracteristice orizontului local, țării și lumii contemporane
8. Caracterizarea geografică a județului și a localității în care este situat orizontul local	34	4.2. Dobândirea interesului pentru înțelegerea rolului mediului înconjurător pentru viața și activitatea societății
<i>Recapitulare</i>	38	4.3. Dezvoltarea interesului pentru cunoașterea și înțelegerea diversității naturale și umane
<i>Autoevaluare</i>	39	
<i>Test de evaluare sumativă</i>	40	

UNITATE/LECTIE	PAGINA	COMPETENȚE SPECIFICE VIZATE
UNITATEA 4 România în Europa și pe glob		
România în Europa		
9. Poziția geografică a României în Europa: limite și vecini	42	1.1. Identificarea unor termeni geografici în texte/contexte/situații de învățare diferite
10. Țările vecine: denumire, capitală	44	1.2. Precizarea, în cuvinte proprii, a sensului termenilor geografici de bază
Europa – un continent al planetei		
11. Europa – scurtă caracterizare geografică	46	1.3. Utilizarea termenilor geografici simpli în contexte cunoscute
12. Europa și România – elemente comune	48	2.1. Aplicarea unor elemente și operații matematice minime în înțelegerea unor situații reale observate
13. Uniunea Europeană	50	2.2. Aplicarea unor elemente și cunoștințe dobândite la alte discipline (științe ale naturii, istorie, științe sociale) în descrierea și explicarea realității înconjurătoare
Terra – planeta noastră		
14. Terra – caracteristici generale	52	2.3. Identificarea unor fenomene și procese cu caracter geografic din mediul înconjurător al orizontului local, al regiunii, țării și continentului
15. Continentele și oceanele Terrei	54	
Terra – o planetă a Sistemului Solar		
16. Terra, o planetă din Sistemul Solar. Planiglobul – imaginea Terrei	56	3.1. Identificarea poziției elementelor reprezentate pe hartă
<i>Recapitulare</i>	58	3.2. Utilizarea semnelor și a altor reprezentări convenționale
<i>Autoevaluare</i>	59	
<i>Recapitulare și evaluare finale</i>	60	3.3. Raportarea corectă a poziției unor elemente pe reprezentările cartografice
Știai că...	62	3.4. Utilizarea unor reprezentări grafice și cartografice simple
Mic dicționar geografic	63	4.1. Dezvoltarea curiozității de cunoaștere a elementelor geografice caracteristice orizontului local, țării și lumii contemporane
		4.2. Dobândirea interesului pentru înțelegerea rolului mediului înconjurător pentru viața și activitatea societății
		4.3. Dezvoltarea interesului pentru cunoașterea și înțelegerea diversității naturale și umane

„Geografia e, pe scurt, descrierea Pământului [...] Pământul e țărâna pe care o călcăm, dar e și ce se ascunde dedesubt, e forma sub care se infățișează (munte, vale, șes), e apa care îl udă, îl acoperă, îl pătrunde (deci și râu, lac, mare, apă subterană), mai e aerul care îl învăluie, care îi împrumută lumină și umbră, culori măngâioase sau violente, nori și ploaie, vânt, furtună sau viscol. Mai e vegetația care îl îmbracă atât de splendid și de variat. Mai sunt viețuitoarele care îl animează, de la turmele care pasc pajiștile, până la peștii care populează apele și, în sfârșit, mai e omul care îl stăpânește și se bucură de toate darurile acestui pământ.”

(George Vâlsan, Geografia fizică)

Observă



1. Observă pe harta alăturată întinderea Munților Carpați. Acești munți se găsesc numai pe teritoriul României? Numește țările străbătute de Munții Carpați. Ele se numesc *țări carpaticice*.

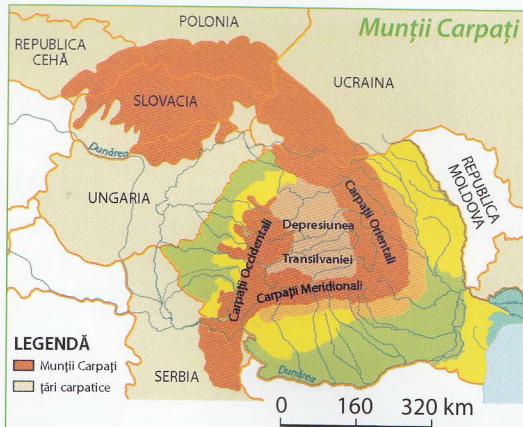
2. Cum se numesc cele trei ramuri care alcătuiesc Munții Carpați din România?

Reține

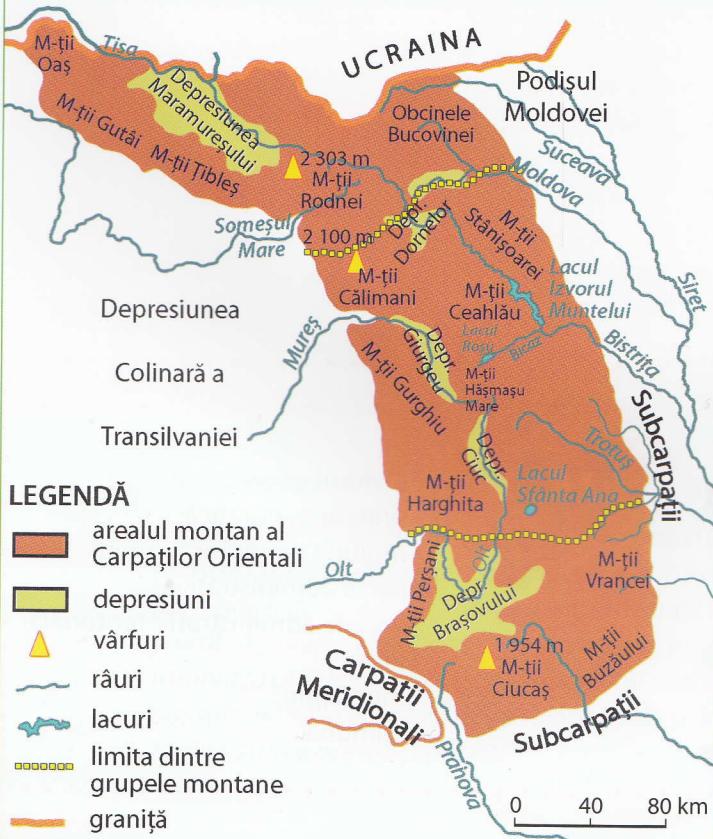


Munții Carpați reprezintă cea mai înaltă treaptă de relief din țara noastră. Ei fac parte dintr-un grup mai mare de munți, care se întind pe teritoriul mai multor țări.

După poziția față de Depresiunea Transilvaniei, Munții Carpați din România sau Carpații Românești sunt formați din trei ramuri: **Carpații Orientali** (la est), **Carpații Meridionali** (la sud) și **Carpații Occidentali** (la vest).



Carpații Orientali



Descoperă



1. Analizează harta Carpaților Orientali. Cu ce unități de relief se învecinează Carpații Orientali la est, la sud și la vest?

2. Citește următoarele enunțuri. Alege din paranteze cuvintele care exprimă realitatea geografică reprezentată pe hartă.

Carpații Orientali se desfășoară de la granița de (est, nord) cu Ucraina până la Valea (Oltului, Prahovei). Sunt alcătuși din șiruri de (dealuri, munți) despărțite de numeroase văi și (depresiuni, vârfuri). Cei mai înalți sunt Munții (Călimani, Rodnei).



Valea Prahovei, limita dintre Carpații Orientali și Carpații Meridionali

Reține

Carpații Orientali se desfășoară de la granița de nord a țării până la Valea Prahovei. Cuprind șiruri de munți despărțite de numeroase văi și depresiuni. Sunt alcătuși din roci diferite, cele mai dure fiind în partea lor de mijloc. Culmile muntoase au înălțimi mijlocii, depășind 2 000 m doar în **Munții Rodnei** (cei mai înalți) și în Munții Călimani. Din Carpații Orientali izvorăsc multe râuri, cele mai mari fiind **Mureșul** și **Oltul**. Au multe lacuri, unele naturale, altele create de om pentru producerea de energie electrică. Sunt acoperiți cu păduri de fag și, în zonele mai înalte, cu păduri de conifere. Au importante resurse naturale (minereuri de cupru, de aur, de argint, lemn, izvoare cu ape folositoare pentru tratarea unor boli).

Carpații Orientali sunt împărțiți în trei grupe: **Grupa Nordică**, **Grupa Centrală** și **Grupa Sudică**.



Munții Rodnei, Vârful Pietrosu



Munții Ceahlău, Vârful Toaca



Munții Ciucăș

Exersează

- Urmărește, pe harta Carpaților Orientali, linia întreruptă de culoare galbenă, care marchează limitele fiecărei grupe din cadrul acestei ramuri montane. Citește munții și depresiunile din fiecare grupă.
- Identifică, pentru fiecare grupă, cei mai înalți munți și notează-i în caiet. Subliniază cu roșu numele celor mai înalți munți din Carpații Orientali. Imaginea 1 prezintă cel mai înalt vârf din acești munți. Ce înălțime are?
- În ce grupă sunt situați munții din imaginea 2?
- Ce importanță prezintă munții din imaginea 3?
- În ce grupă este situată depresiunea din imaginea 5?
- Identifică râurile care izvorăsc din Carpații Orientali. Notează-le în caiet.
- Localizează pe hartă lacul din imaginea 4. Al cui affluent este râul pe care se află acest lac? Identifică și alte lacuri din această ramură carpatică.
- Ce vegetație crește în acești munți? Ce fel de păduri acoperă coastele Munților Ceahlău până spre vârfuri? De ce pe creștele Munților Rodnei crește o vegetație de ierburi mărunte?



Lacul Roșu



Depresiunea Brașov

Reține

Carpații Orientali sunt intens populați, așezările fiind situate mai ales în lungul râurilor și în depresiuni. Foarte populată este **Depresiunea Brașov**, cea mai întinsă depresiune din Carpații Românești. Principalele ocupații ale oamenilor sunt legate de creșterea animalelor, de exploatarea și prelucrarea lemnului și a resurselor de subsol.

Descoperă



1. Analizează harta de mai jos. Cu ce unități de relief se învecinează Carpații Meridionali la nord și la sud?

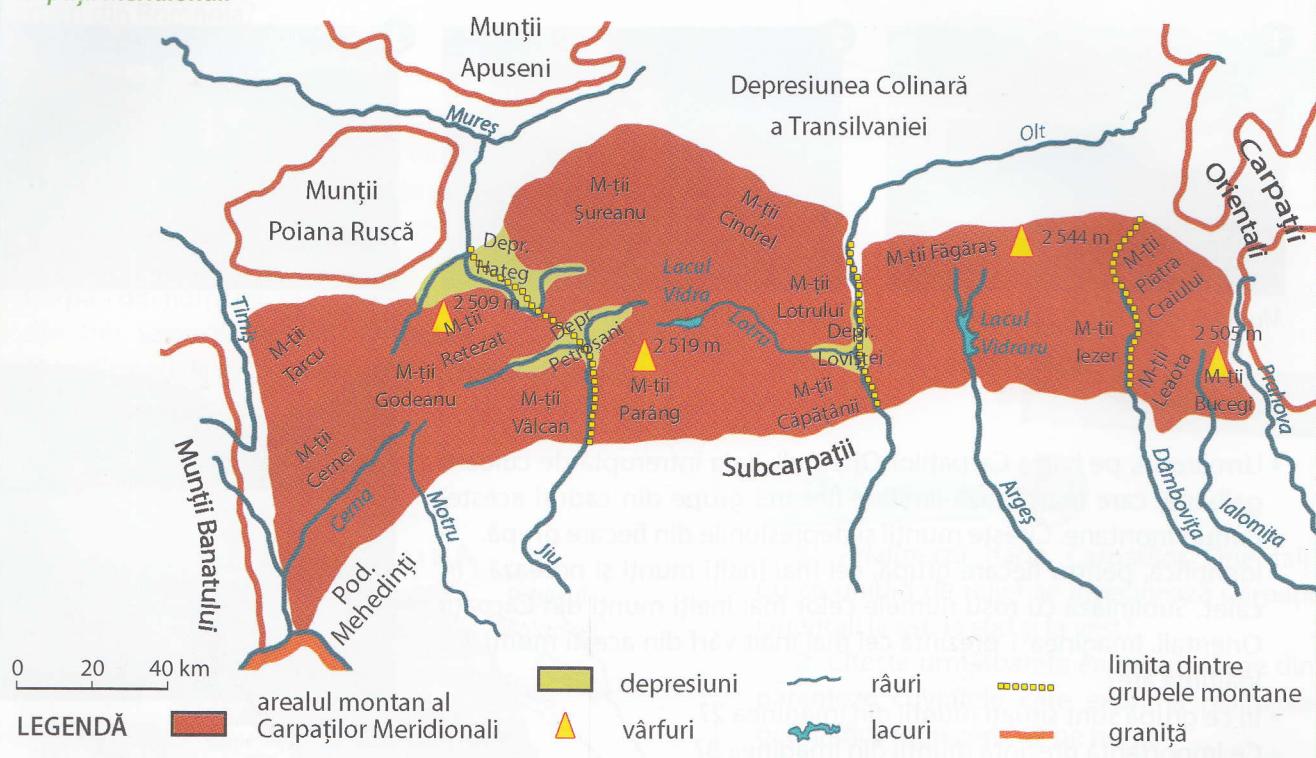
2. Citește următoarele enunțuri. Alege din paranteze cuvintele care exprimă realitatea geografică reprezentată pe hartă.

Carpații Meridionali se desfășoară pe direcția (est-vest, nord-sud), între Valea (Ialomiței, Prahovei) și văile râurilor (Timiș și Mureș, Timiș și Cerna). Sunt munți (înalți, scunzi), cu numeroase vârfuri (sub, peste) 2 500 m.

3. Scrie, în caiet, numele următorilor munți în ordinea așezării lor, de la est spre vest: Cernei, Căpățânii, Făgăraș, Leaota, Parâng, Vâlcan. Subliniază cei mai înalți munți.

4. Numește depresiunile din Carpații Meridionali. Notează-le în caiet.

Carpații Meridionali



Reține

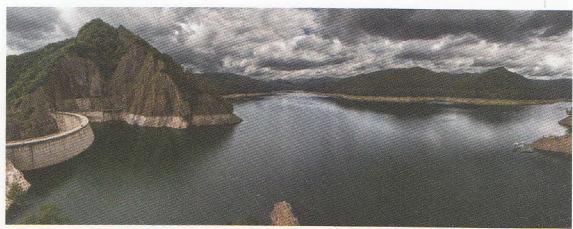


Carpații Meridionali se întind de la Valea Prahovei până la văile râurilor Timiș și Cerna. Cuprind munți formați din roci dure și de aceea au înălțimi ce depășesc 2 500 m. Aici se află cei mai înalți munți din România: **Munții Făgăraș**, care ating în **Vârful Moldoveanu 2 544 m**. Tot datorită durității rocilor, acești munți sunt mai masivi, puține văi și depresiuni despărțind culmile muntoase. Singurul râu care traversează de la nord la sud acești munți este **Oltul**. În Carpații Meridionali se găsesc multe lacuri naturale, de dimensiuni reduse și cu apă foarte rece, dar și lacuri create de om. Acești munți sunt acoperiți cu păduri de conifere, care se continuă cu pășuni întinse.

Aplică

1. Identifică râurile care izvorăsc din Carpații Meridionali? Notează-le în caiet. Unde se varsă toate râurile care izvorăsc din Carpații Meridionali?

2. Identifică pe hartă lacurile din Carpații Meridionali. În ce scop au fost amenajate?



Barajul de la Vidraru și lacul format în spatele său